

**UCHWAŁA NR XL/364/2021
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

z dnia 29 marca 2021r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
na lata 2021-2024”**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017r. poz. 458) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pułtusk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz

Załącznik
do uchwały Nr XL/364/2021
Rady Miejskiej w Pułtusk
z dnia 29 marca 2021 r.

GMINNY PROGRAM

OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

na lata 2021 - 2024

Pułtusk, 2021 r.

SPIS TREŚCI:

I	WPROWADZENIE	3
II	PODSTAWA PRAWNA	5
III	WIELOWYMIAROWA OCENA SYTUACJI ORAZ POTRZEB W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO	6
IV	REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2021-2024	19
V	CELE PROGRAMU I PLANOWANE DZIAŁANIA	22

I WPROWADZENIE

Zdrowie psychiczne według definicji Światowej Organizacji Zdrowia to „stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie”. Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu zachodzą na siebie. Profilaktyka jest jedną z procedur ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

Mając na uwadze rozmiar i dynamikę problemów zdrowia psychicznego zostało opracowanych szereg dokumentów przez Światową Organizację Zdrowia, organy Unii Europejskiej oraz organy administracji publicznej Polski określających modele opieki psychiatrycznej. Z uwagi na uwarunkowania epidemiologiczne, poziom rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej i pomocy społecznej oraz integralności problemów zdrowotnych i społecznych istnieje potrzeba wypracowania programu lokalnego ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model regionalny, jakim jest Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

W przypadku samorządu gminnego ochrona zdrowia psychicznego polegać będzie przede wszystkim na realizacji celów głównych i szczegółowych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi pomocy i wsparcia społecznego. Ochrona zdrowia psychicznego według ww. ustawy obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania dyskryminacji.

Planowanie strategiczne jest zazwyczaj obarczone trudnościami oraz ryzykiem związanym ze zmiennością i dynamiką zjawisk, jak również procesów społecznych. W marcu 2020 roku wprowadzony w Polsce stan pandemii, który był związany z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażenia się koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 wiązał się z ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub wyłączeniem funkcjonowania instytucji, zakładów pracy, pracą zdalną, nauką w trybie on-line i izolacją społeczną. Restrykcje odbiły się negatywnie na gospodarce. Spadła konsumpcja z wyjątkiem zakupów żywności, na czym najbardziej ucierpiał sektor usług, w tym branże tj. gastronomia, turystyka, transport. Okres zamrożenia gospodarki, izolacji spowodował zamknięcie wielu zakładów pracy, a co za tym idzie zwolnienia pracowników, zmniejszenie produkcji i zakresu działalności. Tym samym kryzys spowodowany pandemią ma charakter popytowy, jak i podaży. W związku z

powyższym trudno jest prognozować, jakie będą skutki izolacji rodzin, pogłębiania się wewnętrznych problemów społeczeństwa z uwagi na pozostawanie w domach oraz pogorszenie się sytuacji zawodowej i społecznej mieszkańców Gminy Pułusk.

Z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego związanego z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 tworzenie powyższego dokumentu było w warunkach dużej niepewności. Program oparty został na danych, informacjach i prognozach, które były dostępne w okresie jej przygotowywania. Zawarte w niej zapisy mogą podlegać modyfikacji w zależności od zmiany sytuacji społecznej czy pojawiających się nowych wyzwań i potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

II PODSTAWA PRAWNA

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 w Gminie Pułtusk jest:

- **ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego** zgodnie z którą ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane,
- **ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej** zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- **ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym** określająca zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców z zakresu ochrony zdrowia,
- **ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych**, co oznacza zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej,
- **ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** zgodnie z którą do jednostek samorządu terytorialnego należy prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- **ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** zgodnie z którą wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
- **ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** zgodnie z którą do zadań gminy należy upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach,
- **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.**

III WIELOWYMIAROWA OCENA SYTUACJI ORAZ POTRZEB W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Gmina Pułtusk jest gminą miejsko – wiejską w województwie mazowieckim, położoną w powiecie pułtuskim, w odległości 60 km od Warszawy. Powierzchnia Gminy Pułtusk wynosi 13 413 ha, w tym teren miasta zajmuje 2 307 ha, a tereny wiejskie 11 106 ha. Na terenie Gminy przeważają użytki rolne, stanowiące ponad 75 % obszaru gminy, 12 % powierzchni Gminy to grunty leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione. Gmina Pułtusk składa się z miasta Pułtusk o liczbie mieszkańców 19 077 osób i 23 sołectw o liczbie mieszkańców 4 996 osób. Łączna liczba mieszkańców Gminy Pułtusk wynosi 24 073 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2020r.). Gmina stanowi ponad 16 % powierzchni powiatu.

Na terenie Gminy funkcjonują placówki oświatowe, ukierunkowane na prawidłowy i wszechstronny rozwój dzieci, młodzieży i rodziny – podstawowej komórki społeczeństwa. Należą do nich przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie. Swoją działalność prowadzi też Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, wykonująca badania diagnostyczne wśród dzieci i młodzieży, dotyczące m. in. trudności wychowawczych, kłopotów w nauce, zaburzeń zachowań.

W Pułtusku znajduje się również Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela, Pułtuskie Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Pułtuskiej, Muzeum Regionalne, Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, Miejskie Centrum Kultury i Sztuki, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Kino „Narew”, Szkoła Muzyczna „Yamaha”, obiekty sportowe (boiska przy placówkach oświatowych). Wszystkie te placówki swoim istnieniem przyczyniają się do rozwoju infrastruktury miasta.

Analiza sytuacji życiowej mieszkańców Gminy Pułtusk na podstawie pozyskanych informacji wykazała, że borykają się oni najczęściej z takimi problemami jak: bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i alkoholizm, co może powodować między innymi uzależnienie od wsparcia instytucji pomocowych oraz pojawienie się barier natury psychologicznej zwłaszcza niskiego poczucia własnej wartości, braku motywacji do działania, lęku przed podejmowaniem nowych aktywności.

Negatywne zjawiska zdiagnozowane w tych rodzinach utrudniają im readaptację społeczną, zawodową i wymagają podjęcia wobec tych osób działań profilaktycznych i wspierających, aby w pierwszej kolejności zmienić ich bierną postawę na aktywną i uświadomić im zagrożenia wynikające z dalszego pozostawania w stagnacji (bez pracy i bez dochodu) oraz wsparcia z zewnątrz, gdyż mogą one prowadzić do powstania u tych osób zespołu wyuczonyj bezradności, popadania w uzależnienia od środków psychoaktywnych, izolację społeczną, depresje, a w końcowym efekcie zaburzenia zdrowia psychicznego i funkcjonowanie na marginesie życia społecznego.

Należałoby również podnieść świadomość społeczną na temat:

- zagrożeń stwarzanych przez media cyfrowe i technologie informacyjno - komunikacyjne,
- zagrożeń społecznych, wychowawczych, zdrowotnych, moralnych mających miejsce w cyberprzestrzeni.

Tematyka zagrożeń powodowanych przez cyberprzestrzeń, a szczególnie krzywdzenia przy użyciu Internetu, interaktywnych i cyfrowych technologii, uzależnień od komputera, telefonu, gier komputerowych oraz wielu innych problemów świata wirtualnego nie jest w wystarczającym stopniu nagłośniona, dla tego świadomość społeczeństwa w tym zakresie jest bardzo niska.

Powyższe okoliczności uzasadniają potrzebę podjęcia działań wspierających i profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, jednocześnie przeciwdziałających procesowi wykluczenia społecznego mieszkańców naszej gminy.

Na terenie miasta Pułtuska działają instytucje o zasięgu gminnym, powiatowym oraz prywatne działające na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych psychicznie.

1. Dane o placówkach służby zdrowia.

Na terenie Gminy Pułtusk nie działa żaden szpital psychiatryczny, jak również w Szpitalu Powiatowym Gajda-Med nie ma oddziału psychiatrycznego. Kluczowymi instytucjami pracującymi na rzecz ochrony zdrowia psychicznego są przychodnie, w których mieszkańcy gminy mają dostęp do lekarza psychiatry, tj:

- **Zespół Przychodni Specjalistycznych „AL – MED”** Poradnia Zdrowia Psychicznego działająca przy ul. Żwirki i Wigury 2 w Pułtusku. Zajmuje się kompleksowym leczeniem zaburzeń psychicznych i chorób psychicznych. W strukturach prowadzonego podmiotu medycznego oferowana jest pomoc w następujących poradniach:

⑩ Poradnia Zdrowia Psychicznego, do której mogą być zgłaszane wszelkie problemy funkcjonowania psychicznego. Poradnia oferuje szeroki zakres wsparcia osobom w kryzysie psychicznym oraz ich rodzinom.

· Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia zajmuje się kompleksowym leczeniem uzależnień i zapobieganiem nawrotom choroby.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Psycho-Med Centrum Diagnostyczno - Psychologiczne** działający przy ul. 3 Maja w Pułtusku, który swym działaniem obejmuje dziedzinę medyczną, tj. psychiatrię i psychiatrię dzieci i młodzieży o specjalności: Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci, Poradnia leczenia uzależnień, Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, Poradnia leczenia uzależnień dla dzieci, Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, Zespół leczenia środowiskowego (domowego), Zespół leczenia środowiskowego (domowego) dla dzieci.

- **Ośrodek Rehabilitacji „PIO”** s.c. ul. Żwirki i Wigury 2 w Pułtusku oferuje szeroki zakres wielospecjalistycznych usług, kierowanych do wszystkich osób, niezależnie od ich wieku czy stopnia sprawności fizycznej bądź psychicznej.

- **Szpital Powiatowy GAJDA-MED** ul. Teofila Kwiatkowskiego 19 w Pułtusk, na zlecenie oddziałów szpitalnych odbywają się konsultacje psychiatryczne.

2. Dane Środowiskowego Dom Samopomocy w Pułtusk.

Na terenie miasta funkcjonuje **Środowiskowy Dom Samopomocy** mieszczący się przy ul. Białowiejskiej 5, który jest typem domu A i B. Uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy są osoby upośledzone umysłowo i osoby przewlekle psychicznie chore. Działalność ośrodka opiera się na organizowaniu i prowadzeniu terapii zajęciowych oraz dostosowywaniu ich do potrzeb i możliwości uczestników. Usługi świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16. Zajęcia terapeutyczne odbywają się codziennie, uczestnicy podzieleni są na grupy co umożliwia indywidualny kontakt terapeuty z każdym podopiecznym oraz sprawne prowadzenie zajęć.

3. Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk.

Jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą na terenie miasta Pułtusk jest także **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk**, które wykonuje zadania własne i zlecane z zakresu administracji rządowej dotyczące rehabilitacji społecznej. Instytucja ta m. in. wspiera osoby niepełnosprawne wykorzystując środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wspiera rodziny w formie udzielanego specjalistycznego poradnictwa prawnego i psychologicznego. Wśród form wsparcia organizowanych przez ww. instytucję w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na rzecz mieszkańców Gminy Pułtusk należy wymienić poradnictwo prawne oraz poradnictwo psychologiczne.

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o dofinansowanie do:

1. uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
2. zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
3. zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
4. likwidacji barier architektonicznych i technicznych.

4. Dane Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Pułtusk.

Według danych Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Pułtusk należy zauważyć wzrost liczby łącznie wydanych orzeczeń o niepełnosprawności. W 2018 roku zostało wydanych łącznie 1309 orzeczeń, zaś w 2019 roku 1374 orzeczenia. Również na przełomie lat 2018-2019 należy zauważyć tendencję wzrostową liczby wydanych orzeczeń po 16 roku życia dla osób z upośledzeniem umysłowym i i choroba psychiczną.

Przyczyny niepełnosprawności	Ze względu na wiek				Liczba orzeczeń łącznie	
	przed 16 r. ż.		po 16 r. ż.		rok 2018	rok 2019
	rok 2018	rok 2019	rok 2018	rok 2019		
01-U - Upośledzenia umysłowego	6	8	28	33	34	41
02-P - Choroby psychicznej	5	3	113	116	118	119
Inne przyczyny	115	133	1042	1081	1157	1214

Źródło: Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Pułtusk

5. Dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusk.

Na terenie Gminy Pułtusk funkcjonuje **Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna**, która jest placówką ogólnodostępną, a korzystanie z jej usług jest dobrowolne i nieodpłatne. Celem działalności Poradni jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży. Poradnia udziela dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Poradnia zatrudnia: psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych.

Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	2018 rok	2019 rok
Ogólna liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	117	114
Ogólna liczba wydanych opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	36	21
Liczba dzieci objętych terapią psychologiczną	39	34
Liczba dzieci objętych terapią pedagogiczną	56	85
Liczba dzieci objętych terapią logopedyczną	99	111
Ogólna liczba wydanych orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego oraz rocznego indywidualnego przygotowania przedszkolnego	24	31
Ogólna liczba wydanych opinii dotyczących objęcia dziecka pomocą Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	71	86

w Pułtusk w przedszkolu, szkole lub placówce		
Ogólna liczba dzieci objętych terapią metodą SI	5	23
Ogólna liczba dzieci objętych terapią metodą Biofeedback	5	4
Ogólna liczba dzieci objętych treningiem umiejętności społecznych	20	22
Ogólna liczba dzieci objętych zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi	20	42
Ogólna liczba dzieci objętych warsztatami rewalidacyjnymi	2	-
Ogólna liczba dzieci korzystających ze wsparcia w formie warsztatów	685	679
Ogólna liczba dzieci korzystających ze wsparcia w formie treningów	464	104
Ogólna liczba dzieci korzystających ze wsparcia w formie zajęć	65	312
Ogólna liczba dzieci korzystających ze wsparcia w formie konsultacji	-	3
Ogólna liczba dzieci objętych interwencją kryzysową	3	-
Ogólna liczba rodziców korzystających ze wsparcia w formie prelekcji	409	689
Ogólna liczba rodziców korzystających ze wsparcia w formie konsultacji	6	3
Ogólna liczba rodziców objętych interwencją kryzysową	10	5

Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pułtusk

6. Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusk.

Z danych statystycznych otrzymanych od **Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusk** wynika, że maleje liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, zaś wzrasta liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych, co ilustrują zamieszczone tabele.

Ogólna liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusk		Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusk		Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusk posiadających symbol niepełnosprawności 01-U		Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusk posiadających symbol niepełnosprawności 02-P	
2018 rok	2019 rok	2018 rok	2019 rok	2018 rok	2019 rok	2018 rok	2019 rok
2555	2457	91	97	1	0	9	16

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusk

W 2019 roku znacznie wzrosła liczba osób posiadających symbol niepełnosprawności 02-P. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusk w latach 2018-2019 zostały objęte następującymi formami wsparcia:

FORMY WSPARCIA :	2018 rok	2019 rok
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	2	1
Refundacja kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy do osoby niepełnosprawnej	2	2
Staże	6	7
Szkolenia	0	3
Prace interwencyjne	6	11
Roboty publiczne	5	3
Pośrednictwo pracy	65	65
Poradnictwo zawodowe	28	13

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusk

Trudna sytuacja osób na rynku pracy spowodowana jest małą ilością tworzonych miejsc pracy przez pracodawców dla osób niepełnosprawnych.

7. Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk zajmuje się osobami, które chcą zgłosić problem alkoholowy i uzyskać pomoc. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk przyjmuje wnioski o leczenie osób uzależnionych od alkoholu, które posiadają miejsce zamieszkania lub pobytu na terenie Gminy Pułtusk. Najlepiej, gdy osobą zgłaszającą problem jest członek najbliższej rodziny, który dobrze zna skalę problemu i wie, jak naprawdę wygląda sytuacja rodzinna. Ponadto, wniosek o leczenie mogą do Komisji złożyć inne instytucje, takie jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk, Policja, itp. Również sama osoba uzależniona z własnej inicjatywy może przyjść do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych po pomoc i poradę w sprawie podjęcia leczenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na leczenie na podstawie wyroku Sądu można skierować osoby, które w związku ze swoją chorobą alkoholową powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, uchylają się od pracy.

8. Dane Miejskiego Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk** z siedzibą przy ul. 13 Pułku Piechoty 1. Kluczowym problemem z punktu widzenia zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk przewidzianym do realizacji w ramach Programu jest przeciwdziałanie pogłębiającemu się zjawisku wykluczenia społecznego osób objętych świadczeniami pomocy społecznej z zaburzeniami zdrowia psychicznego.

W 2018r. ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk skorzystało 614 rodziny, liczące łącznie 1 358 osób, natomiast w 2019 roku pomoc społeczna w różnych formach skierowana została do 585 rodzin, liczących łącznie 1 302 osób. Wąchlarz okoliczności, stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Poniższa tabela przedstawia najczęstsze powody zwracania się o świadczenia z pomocy społecznej.

Rok	Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej				
	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełnosprawność	bezradność w sprawach opiek-wych. i prowadz. gospodarstwa domowego	alkoholizm
2018	324 rodzin	350 rodzin	232 rodzin	109 rodzin	50 rodzin
2019	297 rodzin	330 rodzin	225 rodziny	94 rodziny	42 rodzin

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego świadczy pomoc w formie:

1. Zapewnienia pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dzieci autystycznych w zakresie: samoobsługi, dbałości o higienę i wygląd, utrzymywanie kontaktów z domownikami, wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego.
2. Zapewnienia usług opiekuńczych w Dziale Wsparcia Środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie: pielęgnacji, nawiązywania kontaktów międzyludzkich, uczestnictwa w organizowanych programach kulturalnych, usprawnienia do funkcjonowania w lokalnej społeczności.
3. Pokrywania częściowej odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w domach pomocy społecznej.
4. Pomocy rzeczowej w formie bezpłatnych posiłków w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posiłki w szkole i w domu na lata 2019-2023”.
5. Udzielania pomocy finansowej w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowych.

6. Ponadto pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielają osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji o przysługujących im formach pomocy, współpracują z innymi instytucjami w celu udzielenia tym osobom kompleksowego wsparcia, informują o możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, motywują osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków do podjęcia leczenia odwykowego i udziału w systematycznej terapii.

7. Wyptata zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, dodatków do zasiłków rodzinnych w formie kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

W ramach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku podejmuje ponadto działania w kierunku przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej. W ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonuje **Interdyscyplinarny Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla Ofiar Przemocy Domowej**, którego celem jest pobudzenie wrażliwości na drugiego człowieka i samego siebie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej, rozszerzenie bazy pomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej oraz oddziałujących efektywnie na sprawców i świadków przemocy w rodzinie.

Z poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego i rodzinnego w 2018 roku skorzystało 81 rodzin, o liczbie 260 osób w tych rodzinach, którym udzielono 138 porad, zaś w 2019 roku 113 rodzin, o liczbie 226 osób w tych rodzinach, którym udzielono 138 porad.

W celu zapobiegania marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans oraz włączanie zagrożonych ubóstwem środowisk w życie społeczne, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku prowadzi placówkę wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, tj. **światlica „Słonecznikowa Brać”, działająca przy ul. 13 Pułku Piechoty 1 w Pułtusku.**

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku działa także „Dzienny Dom Senior-Wigor”. Placówka zajmuje się zapewnieniem wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo, w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji. Celem Dziennego Domu „Senior – WIGOR” jest zapewnienie wsparcia seniorom oraz kompensowanie skutków samotności, niesamodzielności i niepełnosprawności. Swoim działaniem placówka dąży do przeciwdziałania izolacji i marginalizacji osób starszych, utrzymania dobrej formy fizycznej, psychicznej i intelektualnej seniorów, rozwijania umiejętności społecznych i interpersonalnych, rozwijania potencjału uczestników Dziennego Domu.

9. Dane o placówkach oświatowych.

Na terenie Gminy Pułtusk funkcjonują przedszkola niepubliczne, przedszkola miejskie, publiczne szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe i Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

W placówkach oświatowych niepublicznych – przedszkolach dotowanych przez Gminę Pułtusk w 2018r. było 455 dzieci, w tym 25 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 17 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, zaś w 2019r. było 458 dzieci, w tym 28 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 16 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Do przedszkoli miejskich w 2018r. uczęszczało 478 dzieci, w tym 8 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 9 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, a w 2019r. uczęszczało 498 dzieci, w tym 9 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 13 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W Publicznych Szkołach Podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Pułtusk w 2018r. pobierało naukę 2296 dzieci, w tym 88 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 517 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, a w 2019r. 2252 dzieci, w tym 86 dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 503 dzieci legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Do ponadpodstawowych placówek oświatowych działających na terenie Gminy Pułtusk w 2018r. uczęszczało 1192 uczniów, w tym 19 uczniów legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 157 uczniów legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a w 2019r. uczęszczało 1413 uczniów, w tym 29 uczniów legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności i 227 uczniów legitymujących się orzeczeniem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Powyższe dane przedstawiają następujące tabele:
Przedszkola niepubliczne działające na terenie Gminy Pułtusk

Nazwa Placówki	Ogólna liczba dzieci uczęszczających do przedszkola		Liczba dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności		Liczba dzieci legitymujących się opinią Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
Niepubliczne Przedszkole British School „CLEVER”	45	45	0	0	1	1
Niepubliczne Przedszkole „MINILAND”	93	87	0	0	1	1

Malinowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi	73	69	9	11	9	11
Niepubliczne Przedszkole „URWIS”	50	50	11	14	1	1
Niepubliczne Katolickie Przedszkole „FAUSTYNKA”	56	46	0	0	3	0
Niepubliczne Katolickie Przedszkole im. Świętej Rodziny	80	80	0	0	2	1
Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Geniusz”	10	6	5	3	0	1
Przedszkole Niepubliczne Kids’ Academy	48	75	0	0	0	0
ŁĄCZNIE	455	458	25	28	17	16

Źródło: Dane pozyskane od placówek oświatowych dotowanych przez Gminę Pułtusk

Gminne placówki oświatowe

Przedszkola miejskie

Nazwa placówki	Ogólna liczba dzieci uczęszczających do przedszkola		Liczba dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności		Liczba dzieci legitymujących się opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
Przedszkole Miejskie nr 3 w Zespole szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi	99	98	2	2	3	3
Przedszkole Miejskie nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	223	227	6	6	6	6
Przedszkole Miejskie nr 5	122	140	0	1	0	2

Przedszkole Wiejskie w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Przemiarowie	34	33	0	0	0	2
ŁĄCZNIE	478	498	8	9	9	13

Źródło: Dane pozyskane od Przedszkoli Miejskich

Publiczne Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Pułtusk

Nazwa placówki	Ogólna liczba dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej		Liczba dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności		Liczba dzieci legitymujących się opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kludyny Potockiej w Pułtusku	284	225	11	6	29	41
Zespół Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusku	386	416	17	19	55	58
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusku	579	578	43	43	149	138
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z klasami sportowymi w Pułtusku	881	869	10	10	230	240
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przemiarowie	90	93	3	3	14	16
Publiczna Szkoła Podstawowa w Płocochowie	76	71	4	5	10	10
ŁĄCZNIE	2296	2252	88	86	517	503

Źródło: Dane pozyskane od Publicznych Szkół Podstawowych

Ponadpodstawowe placówki oświatowe działające na terenie Gminy Pułtusk

Nazwa placówki	Ogólna liczba dzieci uczęszczających do placówki		Liczba dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności		Liczba dzieci legitymujących się opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
Zespół Szkół Zawodowych im. J. Ruskowskiego w Pułtusku	485	613	5	5	58	109
Zespół Szkół im. B. Prusa w Pułtusku	336	299	9	12	59	60
Liceum Ogólnokształcące im. P. Skargi w Pułtusku	371	501	5	12	40	58
ŁĄCZNIE	1192	1413	19	29	157	227

Źródło: Dane pozyskane od szkół ponadpodstawowych

10. Edukacja dzieci młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtusku jest jedyną w powiecie pułtuskim placówką dydaktyczno – opiekuńczo - wychowawczą organizującą kształcenie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W strukturze organizacyjnej placówki funkcjonują: szkoła podstawowa specjalna, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, grupy wychowawcze. Oprócz obowiązkowych zajęć edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych prowadzone są różnego rodzaju formy wsparcia dla uczniów:

- opracowywanie i realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- zajęcia rewalidacyjne (logopedyczne o charakterze terapeutycznym, usprawniającym i korekcyjnym, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, zajęcia prowadzone metodą Integracji Sensorycznej),
- zajęcia dydaktyczno - wychowawcze,
- zajęcia psychoedukacyjne,
- zajęcia z doradcą edukacyjno - zawodowym,

- terapia pedagogiczna,
- zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- budowanie i rozwój u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy,
- rozwój edukacji cyfrowej poprzez udział w ogólnopolskich akcjach.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w 2018r. było 125 uczniów, w tym 26 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 99 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym i 34 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością sprzężoną, zaś w 2019r. było 130 uczniów, w tym 22 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością w stopniu lekkim, 108 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym i 32 uczniów legitymujących się niepełnosprawnością sprzężoną.

Nazwa placówki	Ogólna liczba uczniów		Liczba uczniów legitymujących się niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim		Liczba uczniów legitymujących się niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	125	130	26	22	99	108

Źródło: Dane Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Pułtusku

Placówki oświatowe realizują działania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w obszarach bezpieczeństwa przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy i reagowania na otaczające nas zło, relacji w grupie i zdrowego stylu życia oraz tolerancji i integracji z osobami niepełnosprawnymi. Organizują również indywidualne konsultacje na temat radzenia sobie z problemami wychowawczymi występującymi na terenie szkoły oraz domu, problemami w relacjach rodzic-dziecko oraz rodzic-nauczyciel i dziecko-nauczyciel, pomocy dziecku z problemami agresji, wagarów, łamaniu obowiązujących zasad wycofania z relacji, nieśmiałością, przewyciężenia lęku separacyjnego.

IV REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2021-2024

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 w Gminie Pułtusk oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego. Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną. Wyznaczone kierunki działań mają na celu podejmowanie kompleksowych i efektywnych form pomocy w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzi styl życia oraz co robi, aby swoje zdrowie zachować i chronić. Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny pracowników zakładów pracy z terenu gminy i cała społeczność lokalna. W ochronie zdrowia psychicznego przywiązuje się ogromną wagę do jednostkowej odpowiedzialności za zdrowie człowieka. Dokonujemy w codziennym życiu wyborów, które zdrowiu szkodzą, bądź je wspomagają. Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania prawidłowego zdrowia psychicznego. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu wzajemnie na siebie oddziałują.

Zachowania zdrowotne przejawiają się wskutek, np. wzorów rodzinnych, tradycji, mody, niewiedzy, przyzwyczajęń i stąd działania zawarte w Gminnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

Skuteczność realizacji tak szerokiego Programu wymaga zapewnienia określonych warunków, w tym szczególnie:

1. Upowszechnienia celów i zadań Programu.
2. Przygotowania odpowiednich materiałów informacyjnych, dostosowanych do potrzeb różnych grup ludności.
3. Opracowania szczegółowych programów i harmonogramu działań przez wszystkich uczestników realizacji Programu i zapewnienia odpowiednich środków finansowych w swoich budżetach przez jednostki odpowiedzialne za realizację zadań.
4. Nadania priorytetu problematyce ochrony zdrowia psychicznego i różnym przedsięwzięciom środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.
5. Zapewnienia odpowiednich środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.

Wyznacznikiem dla określenia priorytetów i kierunków podejmowanych działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego jest Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Zadania priorytetowe dotyczące ochrony zdrowia psychicznego dla Gminy Pułtusk to:

1. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Ochrona zdrowia psychicznego w placówkach oświatowych.

Celem głównym Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 w Gminie Pułtusk jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienie osobą z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki psychicznej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Celami szczegółowymi:

1. W zakresie promowania zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym jest:
 - upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
 - rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia zdrowia psychicznego,
 - zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - organizacji systemu poradnictwa pomocy w stanach kryzysu psychicznego,
 - upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
2. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w życiu codziennym.

Podstawowym zadaniem tego Programu jest to, aby ochrona zdrowia psychicznego stała się czynnikiem integrującym wszystkie środowiska lokalne.

Głównymi adresatami przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym są wszyscy mieszkańcy Gminy Pułtusk, przy uwzględnieniu grup ryzyka oraz osób z diagnozą zaburzeń psychicznych. Grupy ryzyka obejmują dzieci i młodzież, osoby starsze, bezrobotnych, osoby niepełnosprawne, osoby doznające przemocy, osoby w różnego rodzaju kryzysach psychicznych wywołanych nagłą zmianą sytuacji życiowej, tj. śmierć bliskiej osoby, wypadek, rozwód, utrata pracy, obniżenia nastroju.

Podmioty realizujące Program

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 będzie realizowany przez instytucje i organizacje działające na terenie Gminy Pułtusk:

- Urząd Gminy Pułtusk,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku,
- placówki oświatowe z terenu Gminy Pułtusk,
- placówki służby zdrowia,

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku,
- placówki Powiatu Pułtuskiego działające na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

Źródła finansowania.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związanych z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu podmiotów realizujących Program. Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Okres realizacji Programu obejmuje lata 2021-2024, realizacja Programu będzie miała charakter ciągły, od momentu jego przyjęcia.

Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego.
2. Wzrost świadomości społecznej na temat istniejących zagrożeń zdrowia psychicznego.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych stwarzających zagrożenie dla zdrowia psychicznego.
5. Rozszerzenie katalogu usług pomocowych dla osób z zagrożeniami zdrowia psychicznego. Zintegrowanie działań poszczególnych instytucji działających na terenie gminy na rzecz ochrony zdrowia, a w szczególności zdrowia psychicznego.
6. Rozpowszechnienie informacji na temat placówek działających na rzecz osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego poprzez opublikowanie ich na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pułtusku i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Wskaźniki monitoringu

Monitorowanie odbywać się będzie na podstawie osiąganych wskaźników, tj. liczby przygotowanych i zrealizowanych programów i przedsięwzięć profilaktycznych, liczby osób którym udzielono świadczeń zdrowotnych, liczby wykrytych zaburzeń, liczby osób korzystających z poszczególnych form pomocy, ilości materiałów promujących zdrowie psychiczne, liczby prowadzonych kampanii informacyjnych w oparciu o informacje uzyskiwane od realizatorów poszczególnych działań.

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu będzie przekładane przez Burmistrza Miasta Pułtusk, w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Miejskiej w Pułtusku.

V CELE PROGRAMU I PLANOWANE DZIAŁANIA

Cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Czas realizacji: 2021 - 2024			
Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu	1. Opracowanie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat ochrony zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	Wszyscy realizatorzy Programu	Liczba materiałów i ilość uczniów
	2. Organizowanie zajęć i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego	Placówki oświatowe we współpracy z placówkami służby zdrowia	Liczba uczestników
	3. Podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat zdrowia psychicznego poprzez kolportaż opracowanych materiałów	Wszyscy realizatorzy Programu	Liczba materiałów i osób z nich korzystających
2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	1. Wczesna identyfikacja zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży, kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego.	Placówki oświatowe we współpracy z placówkami służby zdrowia	Liczba dzieci objętych pomocą
	2. Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi	Wszyscy realizatorzy Programu	Liczba konsultacji i porad oraz liczba osób z nich korzystających
	3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania	Raport

<p>3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	<p>1. Zapewnienie wsparcia umożliwiającego ludziom z zaburzeniami psychicznymi pełnego uczestnictwa we wszystkich aspektach życia społecznego.</p> <p>2. Realizacja programów skierowanych szczególnie do dzieci i młodzieży zaburzonych psychicznie</p>	<p>Problemów Alkoholowych w Pułtusku,</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku,</p> <p>Placówki oświatowe</p>	<p>Liczba osób korzystających ze wsparcia</p> <p>Liczba dzieci uczestniczących w programach, rodzaj i nazwy programów</p>
<p>4. Organizacja systemu poradnictwa pomocy w stanach psychicznego kryzysu</p>	<p>1. Działania osłonowe pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej</p> <p>2. Realizacja działań nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców oraz poprawę w zakresie pełnienia ról społecznych</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p> <p>Placówki oświatowe z terenu Gminy Pułtusk, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku</p>	<p>Liczba podjętych działań</p> <p>Liczba dzieci i rodziców uczestniczących w podejmowanych działaniach, rodzaj podejmowanych działań</p>
<p>Cel główny: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym Czas realizacji: 2021 – 2024</p>			
<p>1. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego</p>	<p>1. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzem rodzinnym</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku</p>	<p>Liczba kontaktów</p>

	2. Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Miejski Pomocy w Pułtusk	Ośrodek Społecznej	Liczba świadczeń
	3. Zapewnienie niezbędnych potrzeb bytowych, pomoc finansowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Miejski Pomocy w Pułtusk	Ośrodek Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem, rodzaj udzielanej pomocy
2. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	1. Upowszechnianie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej, wsparcia pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Wszyscy realizatorzy Programu		Rodzaj podejmowanego działania i liczba osób objętych tymi działaniami
	2. Realizacja i koordynowanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego	Zespół powołany przez Burmistrza Miasta Pułtusk		Raport

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz
Ireneusz Purgacz

Uzasadnienie
do uchwały w sprawie przyjęcia
„Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021- 2024”

Kluczowym aktem prawnym w zakresie organizacji, realizacji zadań i udzielania pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi jest ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego. Preambuła do przedmiotowej ustawy mówi, że zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. również wskazuje organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Przewiduje jednakże możliwość udziału w działaniach z zakresu ochrony zdrowia stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, fundacji, samorządów zawodowych, kościołów i innych związków wyznaniowych oraz grup samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także innych osób fizycznych i prawnych.

Działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy.

Według art. 2 przytoczonej ustawy ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań w zakresie:

1. promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
2. zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
3. kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Pozyskane dane, zbierane dla potrzeb tworzenia programu, wskazują na występowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego wśród mieszkańców gminy Pułtusk. Negatywne zjawiska zdiagnozowane wśród mieszkańców gminy utrudniają im readaptację społeczną, zawodową i wymagają podjęcia wobec tych osób działań profilaktycznych i wspierających, aby w pierwszej kolejności zmienić ich bierną postawę na aktywną i uświadomić zagrożenia wynikające z dalszego pozostawania w stagnacji (bez pracy i bez dochodu). Brak wsparcia z zewnątrz, może prowadzić do powstania u tych osób zespołu wyuczzonej bezradności, popadania w uzależnienia od środków psychoaktywnych, izolację społeczną, depresję, a w końcowym efekcie zaburzenia zdrowia psychicznego oraz funkcjonowanie na marginesie życia społecznego.

Powyższe okoliczności uzasadniają potrzebę podjęcia działań wspierających i profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, jednocześnie przeciwdziałając procesowi wykluczenia społecznego mieszkańców naszej gminy.

Adresatami prowadzonych działań będą mieszkańcy gminy Pułtusk, przy uwzględnieniu grup ryzyka oraz osób z diagnozą zaburzeń psychicznych. Grupy ryzyka obejmują dzieci i młodzież, osoby starsze, bezrobotnych, osoby doznające przemocy, osoby w różnego rodzaju kryzysach psychicznych wywołanych nagłą zmianą sytuacji życiowej, tj. śmierć bliskiej osoby, wypadek, rozwód, utrata pracy, obniżenia nastroju.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.

Działania przewidziane do realizacji w ramach niniejszego programu przewidują

uzyskanie zmiany postaw społeczeństwa wobec osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego, wzrost świadomości społecznej na temat istniejących zagrożeń zdrowia psychicznego, promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych stwarzających zagrożenie dla zdrowia psychicznego, rozszerzenie katalogu usług pomocowych dla osób z zagrożeniami zdrowia psychicznego oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji działających na terenie gminy na rzecz ochrony zdrowia w szczególności zdrowia psychicznego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest celowe i uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz